

ACTIVITATEA EXTRACURRICULARĂ – COMPONENT IMPORTANT ÎN FORMAREA PROFESIONALĂ A STUDENȚILOR

Gheorghe NEAGU, conferențiar universitar, doctor
(Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți)

Résumé

L'activité extracurriculaire représente l'espace applicatif qui permet le transfert et l'applicabilité des connaissances, des capacités, des compétences acquises dans le système éducatif. L'analyse de certaines dimensions de l'activité extracurriculaire réalisée à l'Université d'État « Alecu Russo » de Balti démontre que la majorité absolue des étudiants (92,4%) apprécie d'une manière positive cet aspect de la formation professionnelle. En même temps, les étudiants réalisent le rôle et l'importance des efforts personnels en ce qui concerne l'efficacité des activités extracurriculaires.

Ayant un management universitaire adéquat, cela peut se transformer dans des actions concrètes.

Pentru a răspunde adecvat provocărilor societății actuale este necesar o continuă actualizare a conținutului procesului de formare profesională a tineretului studios. Una din direcțiile importante în această direcție constă în depășirea neglijării impactului pozitiv pe care activitatea educativă extracurriculară o are asupra dezvoltării personalității tinerului și a mentalităților eronate potrivit cărora acesta trebuie să se dedice integral studiului specific educației formale¹. Învățământul modern trebuie să aibă ca scop nu doar absolvenți bine informați, ci formarea de persoane cu abilități sociale și sisteme axiologice ferm conturate. Spre regret, mulți absolvenți din diverse instituții din Republica Moldova au un nivel de pregătire, nu doar ca specialiști în domeniu, dar și ca personalitate-xtrem de slab. Unul din cele mai serioase motive este limitarea solicitării activităților extracurriculare². Prin activitatea extracurriculară înțelegem o activitate constientă, constantă, sistematică, direcționată spre perfecționarea propriei personalități, scop ales pe baza unei decizii personale de autoorganizare și depunere a unui efort propriu³. Activitatea extracurriculară reprezintă spațiul aplicativ ce permite transferul și aplicabilitatea cunoștințelor, abilităților, competențelor dobândite în sistemul de învățământ. Prin formele sale specifice, activitatea extracurriculară dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea tinerei generații în actul decizional în contextul respectării drepturilor omului și al asumării responsabilităților sociale, realizându-se, astfel, o simbioză adecvată între componenta cognitivă și cea comportamentală⁴.

În acest studiu încercăm să realizăm o analiză diagnostică a calității activităților extracurriculare desfășurate la nivelul Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți prin prisma rolului acestora în formarea profesională a studenților și să argumentăm unele tehnologii de eficientizare a acestui proces.

În cadrul investigației psihosociologice *Activitatea extracurriculară – component important în formarea profesională*, realizat în rândul studenților Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți în luna mai 2011 pe un eșantion de 340 de studenți (10% din numărul total al studenților cu frecvență la zi), au fost analizate următoarele dimensiunile ale activității extracurriculare: organizarea și monitorizarea activităților culturale; organizarea și monitorizarea activităților orientate spre dezvoltarea conștiinței civice a studenților; conlucrarea administrației cu organizațiile studentești în vederea sprijinirii activității extracurriculare; participarea studenților la diverse întruniri științifice, concursuri, olimpiade naționale și internaționale; realizarea activităților sportive. Datele obținute în urma investigației nominalizate au fost corelate cu informația recoltată prin interviuarea experților în domeniu, prin intermediul analizei mai multor documente sociale.

¹ Coicoa Iuliana-Carmen, Educație extracurriculară pentru Cetățenie Activă: http://www.eeca.ro/vezi_blog/Coicoa-Iuliana-Carmen-Educaie-extracurricular-pentru-Cetenie-Activ

² Factorii de dezvoltare socio-culturală a studenților în instituțiile de învățământ superior <http://www.scribd.com/profesor-scoala/Factorii-de-dezvoltare-socio-cu24998.php>

³ Ibidem.

⁴ Ibidem.

În ceea ce privește dimensiunile principale ale activității extracurriculare, acestea se prezintă în felul următor:

– **Activitatea culturală** organizată și monitorizată de către structurile din cadrul Universității (rectorat, facultăți, sindicate, ONG-uri etc.) a fost evaluată în felul următor:

1. foarte bună – 12,5%; 2. bună – 54,39%; 3. satisfăcătoare – 28,99%; 4. rea – 2,93%; 5. foarte rea – 0%; 6. dificil de spus – 1,62%.

– **Activitățile orientate spre dezvoltarea conștiinței civice** a studenților (conferințele ambasadurilor, oamenilor de știință, conferințe dedicate unor evenimente, activitățile din cadrul Centrului ONU etc.) organizate de către structurile din cadrul Universității au fost evaluate după cum urmează: 1. foarte bună – 19,04%; 2. bună – 49,52%; 3. satisfăcătoare – 25,71%; 4. rea – 1,58%; 5. foarte rea – 0,31%; 6. dificil de spus – 3,80%.

În ceea ce privește **impactul social** al acestor activități (organizate la un nivel înalt, cu un mesaj adecvat), starea de lucruri este relativ alta: interviuarea experților, gradul de participare la alegerile parlamentare din toamna anului 2010 participarea studenților la activitățile de voluntariat (participă numai 45,68% din studenți, inclusiv „foarte des” - 5,63%, „des”- 33,09%, „relativ rar” -39,43%, „rar” – 21,83%), diminuează validitatea științifică a rezultatului înregistrat la nivelul satisfacției resimțite de către studenți referitor la calitatea activităților orientate spre dezvoltarea conștiinței civice. Datele obținute ne permit să conchidem că, în contextul intenției Republicii Moldova de a adera la Uniunea Europeană, este necesar să intensificăm munca în vederea promovării în rândul studenților a conceptelor europene: activism, voluntariat, responsabilitate.

În vederea sporirii impactului social al activităților orientate spre dezvoltarea conștiinței civice a studenților este relevantă, în opinia subsemnatului, opinia experților conform căreia unele acțiuni, manifestări, întâlniri cu formatori de opinie să se realizeze în cadrul orelor de curs la disciplinele cu grad sporit de tangență a temelor puse în dezbateri și nu în săli special amenajate. Prin aceasta interacțiunea dintre formator și studenți ar fi mai activă.

Gradul de mulțumire față de acțiunile conducerii Universității în **organizarea cercetării științifice a studenților este următorul**: 1. foarte mulțumit – 11,72%; 2. mulțumit – 62,21%;

3. nu prea mulțumit -21,17%; 4. deloc mulțumit – 0,65%; 5. dificil de răspuns – 4,23%.

Dimensiunea cantitativă a activităților desfășurate se prezintă astfel: la lucrările Colocviului științific studentesc *Interuniversitaria*, ediția a IV-a, consacrat aniversării a 65-a de la fondarea Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți (29 octombrie 2010) au prezentat comunicări 108 studenți, iar la conferința studentescă din cadrul facultăților (12-13 mai 2011) – 315 comunicări și 29 de evoluții artistice (ultimele, la Facultatea de Muzică și Pedagogie muzicală);

Gradul de mulțumire al studenților față de **activitățile sportive** organizate la Universitate se prezintă astfel: 1. foarte mulțumit -18,70%; 2. mulțumit – 57,09%; 3. nu prea mulțumit -13,22%; 4. deloc mulțumit – 2,25%; 5. greu de răspuns -8,70%.

În contextul datelor prezentate anterior, este firească evaluarea, în ansamblu, a activității extracurriculare realizată la Universitate pe parcursul anului de învățămînt 2010 – 2011: 1. foarte bună – 10,92%; 2. bună – 58,60%; 3. satisfăcătoare – 22,84%; 4. rea – 4,30%; 5. foarte rea – 0,33%; 6. greu de spus – 2,98%.

În procesul investigație a fost măsurată și activitatea structurilor universitare implicate în organizarea măsurilor extracurriculare:

	Foarte bine	Bine	Satisfăcător	Rău	Foarte rău	Nu știu
Administrația Universității	18,30%	46,73%	24,18%	3,26%	1,96%	5,55%
Conducerea Facultății	31,96%	40,18%	18,35%	4,74%	0,31%	4,43%
Organizațiile studențești (sindicat, ONG, etc.)	16,27%	41,86%	23,25%	6,31%	1,32%	10,96%

Chiar dacă majoritatea respondenților evoluează pozitiv procesul de autogovernare studentescă, starea de lucruri din acest domeniu lasă de dorit. Astfel, un grup de cercetători din Olanda au constatat ca structurile de autogovernare care exista în institutiile de învățămînt superior din Republica Moldova, pînă la urma, nu sunt atît

de viabile și nu au prea multă claritate în sensul domeniilor lor de activitate. De exemplu, în foarte multe universități există și senat și sindicate studentești, dar nu este clar cu ce se ocupa fiecare dintre acestea. Nu e clar cu ce poate ajuta studentul un senat sau un sindicat? Aceste întrebări își mai așteaptă răspunsul. În același timp, foarte multe structuri studentești din țara noastră se ocupa preponderent cu organizarea unor activități culturale.¹ Importanța acestor activități a fost relevată anterior. În acest context evidențiem ideea că un specialist cu studii superioare, în ideal ar fi o persoană dezvoltată multilateral, un cetățean activ pentru care nu-i va fi nici cînd indiferent de societatea ce-l înconjoară.²

Studiul nostru confirmă faptul că în Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți există un sistem de organizare a activităților extracurriculare. În același timp, pot fi evidențiate și un șir de neajunsuri:

- există discrepanțe între activitățile desfășurate de către structurile din cadrul Universității;
- sunt insuficient antrenate în aceste activități organizațiile studentești;
- este insuficient coordonată activitatea tutorilor grupelor academice;
- nu există, la nivelul facultăților, responsabili de activitatea extracurriculară;
- monitorizarea activității structurilor din cadrul Universității are, pe alocuri, un caracter fragmentar etc.

În vederea îmbunătățirii activității extracurriculare la Universitate, în opinia studenților, sunt necesare realizarea următoarelor acțiuni:

1. Implicarea conștientă a studenților în viața extracurriculară a Universității – 56,02%
2. Sporirea alocațiilor financiare pentru acest domeniu de activitate – 47,88%
3. Constituirea unui Departament responsabil de activitatea extracurriculară – 41,04%
4. Sporirea rolului organizațiilor studentești – 35,50%
5. Sporirea responsabilității studenților – 35,17%
6. Eficientizarea activității conducerii Universității – 17,58%
7. Restructurarea sistemului de învățămînt în general – 8,4%
8. Perfecționarea activității manageriale la nivelul facultăților – 4,23%.

Este de evidențiat faptul că marea majoritate a studenților conștientizează rolul și importanța eforturilor proprii în ceea ce privește eficientizarea activităților extracurriculare. În condițiile unui management adecvat universitar această conștientizare poate să se transforme în acțiuni concrete. Or, dinamismul epocii contemporane impune învățarea de tip inovator, care are drept dimensiuni esențiale: caracterul anticipativ și participativ.

Referințe bibliografice

1. Coioca Iuliana Carmen. Educație extracurriculară pentru Cetățenie Activă /http://www.eeca.ro/vezi_blog/Coica-Iuliana-Carmen/Educaie-extracurricular-pentru-Cetenie-Activ;
2. Factorii de dezvoltare socio-culturala a studenților în instituțiile de învățămînt superior <http://www.scribub.com/profesor-scoala/Factorii-de-dezvoltare-sociocu24998.php>.